

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O DRŽAVLJANSTVU
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, ožujak 2016. god

ZAKON

O DRŽAVLJANSTVU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Zakona)

Ovim zakonom uređuju se uvjeti za stjecanje i prestanak državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: državljanstvo Federacije), u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine, Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonom o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 i 87/13 - u daljnjem tekstu: Zakon o državljanstvu BiH) i druga pitanja koja se odnose na državljanstvo Federacije.

Članak 2.

(Državljanstvo Bosne i Hercegovine odnosno Federacije)

(1) Svi državljani Federacije samim time su i državljani Bosne i Hercegovine.

(2) Državljanima Bosne i Hercegovine kojima prestane državljanstvo Federacije istodobno prestaje i državljanstvo Bosne i Hercegovine, osim ako ne steknu državljanstvo Republike Srpske.

(3) Državljanima Federacije kojima prestane državljanstvo Bosne i Hercegovine istodobno prestaje i državljanstvo Federacije.

Članak 3.

(Uživanje prava državljana Federacije)

Svi državljani Federacije uživaju ista ljudska prava i temeljne slobode zajamčene Ustavom Bosne i Hercegovine i Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, kao i zaštitu tih prava na teritoriju Federacije odnosno na teritoriju Bosne i Hercegovine, u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine.

II. STJECANJE DRŽAVLJANSTVA FEDERACIJE

Članak 4.

(Osnove za stjecanje državljanstva Federacije)

Državljanstvo Federacije stječe se:

- a) podrijetlom;
- b) rođenjem na teritoriju Federacije;
- c) posvojenjem;
- d) naturalizacijom;
- e) međunarodnim sporazumom;
- f) promjenom državljanstva Republike Srpske u državljanstvo Federacije ili izborom državljanstva Federacije.

Odjeljak 1. Stjecanje državljanstva podrijetlom, rođenjem na teritoriju Federacije i posvojenjem

Članak 5.

(Uvjeti za stjecanje državljanstva Federacije podrijetlom)

(1) Dijete rođeno nakon stupanja na snagu Ustava Bosne i Hercegovine stječe državljanstvo Federacije podrijetlom:

a) ako su oba roditelja bili državljani Federacije u vrijeme rođenja djeteta, bez obzira na mjesto njegova rođenja;

b) ako je jedan roditelj bio državljanin Federacije u vrijeme rođenja djeteta, a dijete je rođeno na teritoriju Federacije;

c) ako je jedan roditelj bio državljanin Federacije u vrijeme rođenja djeteta, a dijete je rođeno u inozemstvu, ako bi dijete inače bilo bez državljanstva;

d) ako je dijete rođeno u inozemstvu a u vrijeme rođenja djeteta jedan od roditelja djeteta bio je državljanin Federacije, dok drugi roditelj nije bio državljanin Bosne i Hercegovine, pod uvjetom da do vremena kada navrši 23 godine podnese prijavu nadležnom tijelu za matične knjige u Federaciji, odnosno diplomatsko-konzularnom predstavništvu Bosne i Hercegovine u inozemstvu, za upis državljanstva Federacije u matičnu knjigu rođenih;

e) ako je dijete rođeno u inozemstvu a u vrijeme rođenja djeteta jedan od roditelja bio je državljanin Federacije, dok je drugi roditelj državljanin Republike Srpske, pod uvjetom:

- da su roditelji suglasni s time da dijete ima državljanstvo Federacije ili
- ako nisu suglasni, da je roditelj koji je podnio prijavu za upis djeteta u matičnu knjigu rođenih nadležnom tijelu u Federaciji u to vrijeme imao državljanstvo Federacije;

f) ako je jedan od roditelja djeteta u vrijeme rođenja djeteta imao državljanstvo Federacije, a drugi roditelj imao državljanstvo Republike Srpske, dijete stječe državljanstvo Federacije ako je rođeno na teritoriju Federacije.

(2) Ako je dijete rođeno u Republici Srpskoj, a u vrijeme rođenja djeteta jedan od roditelja bio je državljanin Federacije, dok drugi roditelj nije bio državljanin Bosne i Hercegovine, dijete stječe državljanstvo Federacije na zahtjev roditelja koji ima državljanstvo Federacije.

Članak 6.

(Stjecanje državljanstva po osnovi rođenja ili nalaska djeteta na teritoriju Federacije)

(1) Državljanstvo Federacije stječe dijete koje je rođeno ili nađeno na teritoriju Federacije nakon stupanja na snagu Ustava Bosne i Hercegovine i čija su oba roditelja nepoznata ili nepoznatog državljanstva ili bez državljanstva ili ako je dijete bez državljanstva.

(2) Državljanstvo Federacije stječe dijete rođeno na teritoriju Federacije nakon stupanja na snagu Ustava Bosne i Hercegovine čiji roditelji u vrijeme rođenja djeteta imaju državljanstvo Bosne i Hercegovine i Republike Srpske i prebivalište na teritoriju Federacije ili na teritoriju Republike Srpske, ukoliko su suglasni da dijete ima državljanstvo Federacije.

(3) Dijete rođeno na teritoriju Federacije čiji jedan roditelj u vrijeme rođenja djeteta ima državljanstvo Republike Srpske, a drugi roditelj nema državljanstvo Bosne i Hercegovine, stječe državljanstvo Federacije na zahtjev roditelja koji ima državljanstvo Republike Srpske i prebivalište u Federaciji.

Članak 7.

(Način stjecanja državljanstva Federacije u slučaju posvojenja)

(1) Dijete mlađe od 18 godina koje ima strano državljanstvo ili je bez državljanstva, a koje je državljanin Federacije posvojio potpunim posvojenjem, nakon stupanja na snagu Ustava Bosne i Hercegovine stječe državljanstvo Federacije.

(2) Ako je jedan od posvojitelja državljanin Republike Srpske, a drugi je državljanin Federacije, dijete stječe državljanstvo Federacije ako se o tome suglase oba posvojitelja.

(3) Ako oba posvojitelja nisu suglasni s tim da dijete stekne državljanstvo Federacije, u tom slučaju dijete stječe državljanstvo Federacije ako je rođeno na teritoriju Federacije ili ako ima prebivalište na teritoriju Federacije ili ukoliko dijete nema prebivalište na teritoriju Federacije, stječe državljanstvo Federacije ako je posvojitelj koji je državljanin Federacije podnio zahtjev za stjecanje državljanstva Federacije.

Odjeljak 2. Stjecanje državljanstva naturalizacijom, olakšanom naturalizacijom i međunarodnim sporazumom

Članak 8.

(Uvjeti za stjecanje državljanstva po osnovi naturalizacije)

(1) Stranac koji je podnio zahtjev za stjecanje državljanstva Federacije može steći državljanstvo Federacije naturalizacijom ako ispunjava sljedeće uvjete:

a) da je napunio 18 godina;

b) da ima odobren stalni boravak na teritoriju Bosne i Hercegovine najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva, s tim da u trenutku podnošenja zahtjeva ima stalni boravak na teritoriju Federacije;

c) da dovoljno poznaje pismo i jezik jednog od konstitutivnih naroda Federacije;

d) da mu nije izrečena mjera sigurnosti protjerivanja stranca iz Bosne i Hercegovine odnosno Federacije ili zaštitna mjera udaljavanja stranca s teritorija

Bosne i Hercegovine odnosno Federacije od nadležnog tijela uspostavljenog Ustavom Bosne i Hercegovine ili Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i da je ta odluka još na snazi;

e) da nije osuđivan na izdržavanje kazne zatvora za kaznena djela s umišljajem na vrijeme dulje od tri godine u vremenu od osam godina prije podnošenja zahtjeva;

f) da se odrekne ili mu na neki drugi način prestane ranije državljanstvo prije stjecanja državljanstva Federacije, osim ako bilateralnim sporazumom iz članka 15. ovoga zakona nije drukčije predviđeno. Odricanje ili prestanak ranijeg državljanstva na drugi način neće se zahtijevati ako to nije odobreno ili se ne može razumno zahtijevati;

g) da se protiv njega ne vodi kazneni postupak, osim ako se dokaz o ispunjavanju ovoga uvjeta ne može razumno zahtijevati;

h) da ne predstavlja prijetnju za sigurnost Bosne i Hercegovine i Federacije;

i) da ima osiguran stalni izvor prihoda u iznosu koji omogućuje egzistenciju ili je u stanju osigurati pouzdan dokaz o financijskim izvorima za svoje uzdržavanje u skladu s odgovarajućim propisom Bosne i Hercegovine;

j) da je izmirio sve porezne ili druge financijske obveze u skladu s odgovarajućim propisom Bosne i Hercegovine;

k) da potpiše izjavu da prihvaća pravni sustav i ustavni poredak Bosne i Hercegovine i Federacije i

l) da ima važeću garanciju o stjecanju državljanstva Bosne i Hercegovine i Federacije u skladu s odgovarajućim propisom Bosne i Hercegovine.

(2) Stjecanje državljanstva naturalizacijom neće se odobriti čak ako podnositelj zahtjeva ispunjava sve uvjete za naturalizaciju iz stavka (1) ovoga članka ukoliko postoje osnovani razlozi za sumnju da bi se odobravanjem naturalizacije toj osobi ugrozila sigurnost Bosne i Hercegovine i Federacije te javni red i mir ili ukoliko naturalizacija nije sukladna s interesima Bosne i Hercegovine i Federacije iz nekog drugog razloga utvrđenog na osnovi cjelokupne procjene činjeničnog stanja podnositelja zahtjeva utvrđenog u postupku.

Članak 9.

(Uvjeti za stjecanje državljanstva po osnovi olakšane naturalizacije)

Stranac - bračni partner državljanina Federacije može steći državljanstvo Federacije pod sljedećim uvjetima:

a) da je brak trajao najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva i da još traje u vrijeme podnošenja zahtjeva;

b) da se odrekne ili na neki drugi zakonom predviđen način prestane njegovo ranije državljanstvo prije stjecanja državljanstva Federacije, osim ako to nije drukčije

riješeno bilateralnim sporazumom zaključenim između Bosne i Hercegovine i druge države iz članka 15. ovoga zakona. Odricanje ili prestanak ranijeg državljanstva ne zahtijeva se ako to nije odobreno ili se ne može razumno zahtijevati;

c) da ima odobren stalni boravak na teritoriju Bosne i Hercegovine, s tim da u trenutku podnošenja zahtjeva ima stalni boravak na teritoriju Federacije;

d) da ne predstavlja prijetnju za sigurnost Bosne i Hercegovine i Federacije.

Članak 10.

*(Stjecanje državljanstva po osnovi
naturalizacije za dijete mlađe od 18 godina)*

(1) Dijete mlađe od 18 godina ima pravo na stjecanje državljanstva Federacije naturalizacijom pod uvjetom:

a) da je jedan roditelj stekao državljanstvo Federacije naturalizacijom i

b) da dijete ima odobren privremeni ili stalni boravak na teritoriju Bosne i Hercegovine, s tim da u trenutku podnošenja zahtjeva ima privremeni boravak ili stalni boravak na teritoriju Federacije.

(2) Zahtjev za stjecanje državljanstva iz stavka (1) ovoga članka podnosi roditelj djeteta koji ima državljanstvo Federacije.

(3) Ako je dijete navršilo 14 godina, za stjecanje državljanstva Federacije potreban je njegov pismeni pristanak.

Članak 11.

*(Stjecanje državljanstva za osobu
bez državljanstva i osobu koja ima status izbjeglice)*

(1) Osoba bez državljanstva i osoba koja ima status izbjeglice može steći državljanstvo Federacije bez ispunjavanja uvjeta iz članka 8. stavka (1) toč. b), c), f), i) i j) ovoga zakona samo ako u statusu osobe bez državljanstva ili izbjeglice ima neprekidan boravak na teritoriju Bosne i Hercegovine u trajanju od pet godina prije podnošenja zahtjeva, s tim da u trenutku podnošenja zahtjeva ima odobren boravak na teritoriju Federacije.

(2) Maloljetno dijete osobe koja je stekla državljanstvo Federacije na temelju stavka (1) ovoga članka ima pravo dobiti državljanstvo Federacije bez ispunjavanja uvjeta iz članka 8. stavka (1) toč. a), b), c), f), i) i j) ovoga zakona ako ima status izbjeglice ili odobren privremeni boravak na teritoriju Bosne i Hercegovine, bez obzira na dužinu boravka, s tim da u trenutku podnošenja zahtjeva ima status izbjeglice ili odobren boravak na teritoriju Federacije.

(3) Ako je dijete starije od 14 godina, potreban je i njegov pismeni pristanak.

Članak 12.

(Stjecanje državljanstva Federacije emigranata)

(1) Sljedeće osobe imaju pravo dobiti državljanstvo Federacije na temelju zahtjeva bez ispunjavanja uvjeta iz članka 8. stavka (1) toč. b) i f) ovoga zakona, i to:

a) emigranti koji su se vratili u Federaciju,

b) prvi i drugi naraštaj potomaka emigranata navedenih u točki a) ovoga stavka koji su se vratili u Federaciju.

(2) Bračni partner osobe iz stavka (1) ovoga članka ima pravo na stjecanje državljanstva Federacije na temelju zahtjeva bez ispunjavanja uvjeta iz članka 8. stavka (1) točka b) ovoga zakona ako ispuni uvjete iz članka 9. toč. a) i b) ovoga zakona.

(3) U smislu ovoga zakona, pod pojmom emigrant smatra se osoba koja se iselila s teritorija Federacije s nakanom stalnog nastanjanja u inozemstvu.

Članak 13.

(Stjecanje državljanstva za osobe kojima je državljanstvo prestalo odricanjem ili otpustom)

Osobi kojoj je državljanstvo Federacije, radi stjecanja ili zadržavanja državljanstva druge države, prestalo odricanjem ili otpustom, može podnijeti zahtjev za ponovno stjecanje državljanstva Federacije ako ispunjava uvjete iz članka 8. ovoga zakona, osim uvjeta iz stavka (1) toč. a) i b) tog članka, samo ako ima odobren privremeni boravak na teritoriju Bosne i Hercegovine najmanje godinu dana neposredno prije podnošenja zahtjeva ili ima odobren stalni boravak u Bosni i Hercegovini, s tim da u trenutku podnošenja zahtjeva ima odobren privremeni ili stalni boravak na teritoriju Federacije.

Članak 14.

(Stjecanje državljanstva Federacije po osnovi odluke Vijeća ministara Bosne i Hercegovine)

(1) Državljanstvo Bosne i Hercegovine stečeno na temelju odluke Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, u skladu s člankom 13. Zakona o državljanstvu BiH, upisuje se u matičnu knjigu rođenih kod nadležnog tijela za matične knjige u Federaciji u skladu s člankom 20. stavak (1) Zakona o matičnim knjigama („Službene novine Federacije BiH“, br. 37/12 i 80/14) na način utvrđen propisom iz članka 48. ovoga zakona.

(2) Osoba iz stavka (1) ovoga članka stječe državljanstvo Federacije ako ima prebivalište odnosno boravište na teritoriju Federacije.

Članak 15.

*(Stjecanje državljanstva po
osnovi međunarodnog sporazuma)*

Stranac može steći državljanstvo Federacije putem međunarodnog sporazuma zaključenog između Bosne i Hercegovine i druge države koji je odobrila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, u skladu s člankom IV.4.d) Ustava Bosne i Hercegovine.

III. PRESTANAK DRŽAVLJANSTVA FEDERACIJE

Odjeljak 1. Osnove za prestanak državljanstva

Članak 16.

(Osnove za prestanak državljanstva Federacije)

Državljanstvo Federacije prestaje:

- a) odricanjem;
- b) otpustom;
- c) oduzimanjem;
- d) međunarodnim sporazumom.

Članak 17.

(Uvjeti pod kojima ne može prestati državljanstvo)

Državljanstvo Federacije ne može prestati ako bi osoba koja je u pitanju time ostala bez državljanstva, osim u slučajevima utvrđenim člankom 23. točka a) ovoga zakona.

Odjeljak 2. Prestanak državljanstva odricanjem

Članak 18.

*(Uvjeti za prestanak državljanstva
po osnovi odricanja)*

(1) Državljanin Federacije koji je navršio 18 godina, koji živi u inozemstvu i ima državljanstvo druge države ili mu je zajamčeno stjecanje državljanstva druge države ima pravo odreknuti se državljanstva Federacije.

(2) Djetetu koje živi u inozemstvu i ima državljanstvo druge države ili mu je zajamčeno državljanstvo druge države prestaje državljanstvo Federacije odricanjem:

a) na zahtjev oba roditelja kojima je prestalo državljanstvo Federacije odricanjem ili

b) na zahtjev jednog roditelja kojemu je državljanstvo Federacije prestalo odricanjem, uz suglasnost drugoga roditelja koji je državljanin Federacije ili

c) na zahtjev jednog roditelja kojemu je državljanstvo Federacije prestalo odricanjem ako je drugi roditelj umro ili mu je oduzeta roditeljska skrb ili je stranac ili osoba bez državljanstva ili

d) na zahtjev posvojitelja kojemu je prestalo državljanstvo Federacije odricanjem, a odnos između posvojitelja i posvojenog djeteta je odnos potpunog posvojenja.

(3) Ako je dijete iz stavka (2) ovoga članka starije od 14 godina, potreban je i njegov pismeni pristanak.

(4) U slučajevima iz st. (1) i (2) ovoga članka, državljanstvo Federacije prestaje osobi kada nadležno tijelo utvrdi da su ispunjeni potrebni uvjeti iz st. (1) i (2) ovoga članka i stranci uruči rješenje o prestanku državljanstva Federacije.

Članak 19.

(Poništenje odluke - rješenja o prestanku državljanstva Federacije odricanjem)

Odluka - rješenje o prestanku državljanstva Federacije odricanjem može biti poništena na zahtjev osobe koja nije stekla državljanstvo države koja joj je izdala garanciju za stjecanje državljanstva, o čemu je ta osoba dužna priložiti odgovarajući dokaz.

Odjeljak 3. Prestanak državljanstva otpustom

Članak 20.

(Uvjeti za prestanak državljanstva otpustom)

Državljaninu Federacije koji živi na teritoriju Federacije može biti odobren otpust iz državljanstva Federacije na temelju zahtjeva za otpust i koji ispunjava sljedeće uvjete:

a) da ima 18 godina;

b) da protiv te osobe nije pokrenut kazneni postupak zbog počinjenog kaznenog djela u skladu s Kaznenim zakonom Federacije i Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine ili da je osuđena na kaznu zatvora u Federaciji i da je tu kaznu izdržala;

c) da je izmirila sve doprinose, poreze odnosno druge zakonske obveze plaćanja utvrđene pravomoćnim odlukama nadležnih tijela, što se pobliže uređuje propisom iz članka 48. ovoga zakona;

d) da je stekla ili joj je zajamčeno stjecanje državljanstva druge države.

Članak 21.

(Prestanak državljanstva za dijete po osnovi otpusta)

(1) Djetetu mlađem od 18 godina koje je steklo ili kojemu je zajamčeno stjecanje državljanstva druge države i koje još živi na teritoriju Federacije prestaje državljanstvo Federacije otpustom, na zahtjev:

a) oba roditelja čije je državljanstvo Federacije prestalo otpustom ili

b) jednog roditelja čije je državljanstvo Federacije prestalo otpustom, ako drugi roditelj nije živ ili mu je oduzeta roditeljska skrb ili je stranac ili osoba bez državljanstva ili

c) jednog roditelja koji ispunjava roditeljske dužnosti i čije je državljanstvo Federacije prestalo otpustom, a drugi roditelj koji je državljanin Federacije se suglasi s tim ili

d) posvojitelja kojemu je državljanstvo Federacije prestalo otpustom, a odnos između posvojitelja i posvojenog djeteta predstavlja odnos potpunog posvojenja.

(2) U slučajevima iz stavka (1) toč. a), b) i c) ovoga članka, ako je dijete starije od 14 godina, potreban je njegov pismeni pristanak.

Članak 22.

(Poništenje rješenja o prestanku državljanstva otpustom)

Rješenje o otpustu iz državljanstva Federacije bit će poništeno na zahtjev stranke ako ta stranka nije stekla državljanstvo države koja joj je izdala garanciju za stjecanje državljanstva, o čemu je ta osoba dužna priložiti odgovarajući dokaz.

Odjeljak 4. Prestanak državljanstva oduzimanjem, međunarodnim sporazumom i datum prestanka državljanstva Federacije

Članak 23.

(Uvjeti za oduzimanje državljanstva Federacije)

Državljanstvo Federacije može biti oduzeto u sljedećim slučajevima:

a) ako je državljanstvo Federacije stečeno pomoću prijave, lažnih informacija ili skrivanjem bilo koje bitne činjenice koja se može odnositi na podnositelja zahtjeva;

b) kad državljanin Federacije obavlja dobrovoljnu službu u inozemnim vojnim snagama unatoč pravnoj zabrani takve službe;

c) kad je državljanstvo Federacije stečeno nakon stupanja na snagu ovoga zakona bez ispunjavanja uvjeta iz čl. 8. i 9. ovoga zakona;

d) kada je državljanin osuđen u ili izvan područja Bosne i Hercegovine pravomoćnom presudom zbog poduzimanja radnji kojima se narušava ustavni poredak i sigurnost Bosne i Hercegovine ili kada je osuđen zbog članstva u

organizaciji koja poduzima takve radnje, pod uvjetom da takve radnje ozbiljno štete vitalnim interesima Bosne i Hercegovine;

e) kada je državljanin osuđen u ili izvan područja Bosne i Hercegovine pravomoćnom presudom za kazneno djelo koje uključuje krijumičarenje vatrenog oružja, eksploziva, radioaktivnog materijala ili narkotičkih sredstava i psihogenih tvari; ili ilegalni prijevoz i trgovinu materijalima i opremom za proizvodnju oružja ili drugih sredstava za masovno uništavanje; ili ilegalni ulazak u Bosnu i Hercegovinu, ostanak ili izlazak iz Bosne i Hercegovine pojedinaca ili skupina; ili organizira ili sudjeluje u trgovini ljudima, pod uvjetom da takve radnje ozbiljno štete vitalnim interesima Bosne i Hercegovine;

f) kada je državljanin osuđen u ili izvan područja Bosne i Hercegovine pravomoćnom presudom za kazneno djelo koje proizlazi iz aktivnosti koje se razlikuju od onih iz toč. d) i e) ovoga članka, a koje ozbiljno štete vitalnim interesima Bosne i Hercegovine.

Članak 24.

(Prestanak državljanstva po osnovi međunarodnog sporazuma)

Državljaninu Federacije može prestati državljanstvo Federacije na temelju međunarodnog sporazuma zaključenog između Bosne i Hercegovine i druge države koji je odobrila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, u skladu s člankom IV.4.d) Ustava Bosne i Hercegovine.

Članak 25.

(Datum prestanka državljanstva Federacije)

(1) Državljanstvo Federacije prestaje danom uručenja (dostave) rješenja o prestanku državljanstva Federacije osobi na koju se rješenje odnosi.

(2) Ako mjesto prebivališta osobe iz stavka (1) ovoga članka nije poznato ili ne može biti utvrđeno, državljanstvo Federacije prestaje danom objave rješenja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

IV. STJECANJE DRŽAVLJANSTVA FEDERACIJE PROMJENOM ENTITETSKOG DRŽAVLJANSTVA I IZBOROM DRŽAVLJANSTVA FEDERACIJE

Članak 26.

(Stjecanje državljanstva Federacije za djecu čiji roditelji imaju državljanstvo Republike Srpske)

(1) Dijete rođeno u inozemstvu čiji roditelji u trenutku rođenja djeteta imaju državljanstvo Republike Srpske i prebivalište na teritoriju Federacije stječe državljanstvo Federacije ako su djetetovi roditelji suglasni s time.

(2) Dijete rođeno u inozemstvu čiji je jedan roditelj u trenutku rođenja djeteta imao državljanstvo Republike Srpske i prebivalište na teritoriju Federacije, a drugi roditelj nema državljanstvo Bosne i Hercegovine, stječe državljanstvo Federacije na zahtjev roditelja koji ima državljanstvo Republike Srpske i prebivalište na teritoriju Federacije.

Članak 27.

(Stjecanje državljanstva Federacije promjenom entitetskog državljanstva)

(1) Državljanin Republike Srpske koji ima prebivalište na teritoriju Federacije stječe državljanstvo Federacije promjenom entitetskog državljanstva, predviđenog člankom 4. točka f) ovoga zakona, ako podnese zahtjev za stjecanje tog državljanstva.

(2) Državljaninu Federacije koji ima prebivalište u Republici Srpskoj i, nakon što podnese zahtjev, stekne državljanstvo Republike Srpske, prestaje državljanstvo Federacije.

Članak 28.

(Stjecanje državljanstva Federacije izborom ili promjenom entitetskog državljanstva za osobe koje imaju prebivalište u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine)

(1) Državljanin Bosne i Hercegovine koji nema izjavljeno entitetsko državljanstvo, a ima prebivalište u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt BiH), može steći državljanstvo Federacije izborom entitetskog državljanstva, predviđenog člankom 4. točka f) ovoga zakona, ako podnese zahtjev za stjecanje tog državljanstva.

(2) Državljanin Bosne i Hercegovine i Republike Srpske koji ima prebivalište u Brčko Distriktu BiH može steći državljanstvo Federacije promjenom entitetskog državljanstva, predviđenog člankom 4. točka f) ovoga zakona, ako podnese zahtjev za stjecanje tog državljanstva.

(3) Državljanin Federacije koji ima prebivalište u Brčko Distriktu BiH može promijeniti svoje državljanstvo Federacije stjecanjem državljanstva Republike Srpske.

(4) Pravo državljanina Bosne i Hercegovine na stjecanje odnosno promjenu entitetskog državljanstva iz st. (1), (2) i (3) ovoga članka može se ostvariti samo jednom po osnovi prebivališta u Brčko Distriktu BiH.

(5) Osoba koja ima prebivalište u Federaciji i kojoj je činjenica državljanstva Bosne i Hercegovine upisana u matičnu knjigu rođenih ili matičnu knjigu državljana u Brčko Distriktu BiH, a nema izabrano entitetsko državljanstvo, stječe državljanstvo Federacije ako podnese zahtjev za stjecanje tog državljanstva.

V. POSTUPAK RJEŠAVANJA DRŽAVLJANSTVA FEDERACIJE

Članak 29.

(Datum stjecanja državljanstva)

(1) Državljanstvo Federacije na temelju čl. 5., 6. i 7. ovoga zakona stječe se danom rođenja djeteta, a rješava se prema članku 30. ovoga zakona.

(2) Osoba stječe državljanstvo Federacije na temelju čl. 8., 9., 10., 11., 12., 13. i 15. ovoga zakona danom pravomoćnosti rješenja nadležnog tijela o stjecanju državljanstva Federacije.

(3) Osoba iz stavka (1) ovoga članka čije se državljanstvo Federacije upiše na temelju rješenja o naknadnom upisu stječe to državljanstvo danom rođenja te osobe.

Članak 30.

(Nadležnost općinske i gradske službe za matične knjige)

(1) Općinska i gradska služba nadležna za matične knjige (u daljnjem tekstu: matična služba općine i grada) rješava zahtjeve za upis državljanstva Federacije prema čl. 5., 6. i 7. ovoga zakona u matičnu knjigu rođenih. Osobe koje žive na teritoriju Federacije podnose zahtjev matičnoj službi općine i grada koja vodi matičnu knjigu rođenih tih osoba u skladu s propisima o matičnim knjigama.

(2) Matična služba općine i grada rješava zahtjeve za upis državljanstva u matičnu knjigu rođenih za osobe iz članka 26. ovoga zakona.

(3) Osobe koje žive u inozemstvu podnose zahtjev za upis državljanstva Federacije iz stavka (1) ovoga članka putem diplomatsko-konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine u inozemstvu ili neposredno nadležnoj matičnoj službi općine i grada.

(4) Matična služba općine i grada rješava zahtjeve osoba koje stječu državljanstvo Federacije prema članku 47. st. (1) i (2) ovoga zakona, osim za osobe iz članka 32. stavka (1) točke b) ovoga zakona koje spadaju u nadležnost kantonalnog ministarstva.

(5) Matična služba općine i grada rješava zahtjeve koji se odnose na naknadni upis državljanstva Bosne i Hercegovine u matičnu knjigu rođenih za osobe rođene prije 1. 1. 1998. godine, što se obavlja u skladu sa Zakonom o državljanstvu Bosne i Hercegovine – pročišćeni tekst („Službeni list RBiH“, broj 30/96) i Naputkom o naknadnom upisu u matičnu knjigu rođenih koji su stekli državljanstvo RBiH u skladu sa Zakonom o državljanstvu Republike Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 27/00 i 57/09) i obavlja upis državljanstva u matičnu knjigu rođenih.

(6) Nadležnost matične službe iz stavka (5) ovoga članka utvrđuje se na sljedeći način:

a) ako podnositelj zahtjeva živi u Federaciji, zahtjev se podnosi prema mjestu prebivališta podnositelja zahtjeva, a ako se podnositelj zahtjeva nalazi u inozemstvu, zahtjev se može podnijeti putem diplomatsko-konzularnog predstavništva u inozemstvu ili poštom nadležnoj matičnoj službi općine i grada prema posljednjem mjestu prebivališta ili boravištu te osobe u Federaciji;

b) ako podnositelj zahtjeva nije imao prebivalište niti boravište u Federaciji, zahtjev se podnosi prema posljednjem mjestu prebivališta roditelja podnositelja zahtjeva;

c) ako je osoba upisana u matičnu knjigu rođenih, nadležnost se određuje prema mjestu upisa te osobe u matičnu knjigu rođenih u Federaciji.

(7) Odredbe stavka (6) ovoga članka primjenjuju se u slučaju ako propisom nadležnog tijela Bosne i Hercegovine nije drukčije određeno.

(8) Za naknadni upis državljanstva iz st. (1), (3), (4) i (5) ovoga članka donosi se rješenje na temelju kojeg se obavlja upis u matičnu knjigu rođenih.

(9) Zahtjev iz stavka (3) ovoga članka rješava matična služba općine i grada koja se određuje prema članku 54. Zakona o matičnim knjigama.

Članak 31.

(Utvrđivanje državljanstva za umrlu osobu)

(1) Zahtjev za utvrđivanje državljanstva Federacije može se podnijeti za umrlu osobu čije državljanstvo nije upisano u matičnu knjigu rođenih ili knjigu državljana ako ta činjenica predstavlja osnovu za ostvarivanje nekog nasljednog ili drugog prava utemeljenog na zakonu za srodnike umrle osobe ili druge osobe koja ima neposredan pravni interes utemeljen na zakonu, što se pobliže uređuje propisom iz članka 48. ovoga zakona.

(2) Zahtjev za utvrđivanje državljanstva iz stavka (1) ovoga članka podnosi se matičnoj službi općine i grada koja vodi matičnu knjigu rođenih umrle osobe.

Članak 32.

(Nadležnost kantonalnog ministarstva unutarnjih poslova)

(1) Kantonalno ministarstvo unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: kantonalno ministarstvo) rješava i donosi rješenja za zahtjeve koji se odnose na stjecanje državljanstva Federacije, i to:

a) za osobe iz članka 27. stavka (1) ovoga zakona;

b) za osobe iz članka 47. stavka (1) ovoga zakona, što se odnosi na osobe rođene i upisane u matičnu knjigu rođenih na teritoriju Republike Srpske koje su na dan 6. 4. 1992. godine i u trenutku podnošenja zahtjeva za stjecanje državljanstva Federacije imale prebivalište na teritoriju Federacije.

(2) Državljanstvo osobe iz stavka (1) ovoga članka upisuje se u matičnu knjigu državljana Federacije koja je utvrđena Zakonom o matičnim knjigama.

(3) Kantonalno ministarstvo dužno je dostaviti primjerak rješenja iz stavka (1) ovoga članka nadležnom tijelu Republike Srpske.

(4) Zahtjev za stjecanje državljanstva prema stavku (1) ovoga članka podnosi se prema mjestu prebivališta, odnosno posljednjem mjestu boravišta u Federaciji podnositelja zahtjeva, osim u pitanjima za koja je drukčije određeno propisom iz članka 48. ovoga zakona.

Članak 33.

(Nadležnost Federalnog ministarstva unutarnjih poslova)

Federalno ministarstvo unutarnjih poslova - Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo) rješava i donosi rješenja za zahtjeve koji se odnose na stjecanje odnosno prestanak državljanstva Federacije, i to:

a) za osobe iz čl. 15. i 24. ovoga zakona, ako propisom Bosne i Hercegovine nije drukčije određeno;

b) za osobe iz članka 28. st. (1), (2) i (5) ovoga zakona o izboru i promjeni državljanstva Federacije;

c) za osobe iz članka 29. stavka (2) ovoga zakona o stjecanju državljanstva Federacije, s tim da se postupanje prema članu 15. ovoga zakona provodi prema točki a) ovoga stava;

d) za osobe o prestanku državljanstva Federacije po osnovama utvrđenim člankom 16. ovoga zakona, izuzev odluka o odricanju i oduzimanju, za koje je nadležno Ministarstvo civilnih poslova, kako je utvrđeno člankom 30. stavak (1) Zakona o državljanstvu BiH;

e) za osobe iz članka 47. st. (3) i (4) ovoga zakona.

Članak 34.

(Zahtjevi za stjecanje i prestanak državljanstva iz nadležnosti Federalnog ministarstva)

(1) Zahtjev za stjecanje i promjenu državljanstva Federacije iz članka 28. st. (1), (2) i (5) ovoga zakona podnosi se Federalnom ministarstvu putem nadležnog tijela Brčko Distrikta BiH. Zahtjev sadrži izjavu o izboru državljanstva Federacije ili izjavu o promjeni entitetskog državljanstva stjecanjem državljanstva Federacije i prilaže mu se uvjerenje o državljanstvu Bosne i Hercegovine ili ovjerena preslika putne isprave Bosne i Hercegovine, ovjerena preslika osobne iskaznice i potvrda o prebivalištu u Brčko Distriktu BiH.

(2) Zahtjev za stjecanje državljanstva Federacije iz članka 29. stavka (2), odnosno za prestanak državljanstva prema čl. 20. i 21. ovoga zakona, podnosi se kantonalnom ministarstvu prema mjestu prebivališta odnosno boravišta podnositelja zahtjeva, ako nema prebivalište.

(3) Kantonalno ministarstvo dužno je zaprimiti zahtjev iz stavka (2) ovoga članka za stjecanje odnosno prestanak državljanstva Federacije i taj zahtjev sa svom dokumentacijom odmah dostaviti Federalnom ministarstvu na rješavanje, a ako utvrdi da dokumentacija nije potpuna, dužan je pribaviti potrebnu dokumentaciju i u roku od

10 dana od dana zaprimanja zahtjeva dostaviti zahtjev i potpunu dokumentaciju Federalnom ministarstvu na rješavanje. Obveza pribavljanja potrebne dokumentacije izvršava se i na zahtjev Federalnog ministarstva.

(4) Ako podnositelj zahtjeva živi u inozemstvu, zahtjev za stjecanje odnosno prestanak državljanstva Federacije može podnijeti neposredno kantonalnom ministarstvu ili Federalnom ministarstvu ili putem diplomatsko-konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine, koje taj zahtjev s potrebnom dokumentacijom odmah dostavlja Federalnom ministarstvu na rješavanje.

Članak 35.

(Primjena Zakona o upravnom postupku)

U rješavanju zahtjeva za stjecanje, prestanak, promjenu i izbor državljanstva Federacije, prema ovome zakonu, postupa se prema odredbama Zakona o upravnom postupku, osim u slučajevima u kojima je ovim zakonom i podzakonskim propisima donesenim na temelju ovoga zakona drukčije određeno.

Članak 36.

(Dostava rješenja Ministarstvu civilnih poslova)

(1) Rješenja o stjecanju državljanstva Federacije prema čl. 8., 9., 10., 11., 12. i 13., odnosno rješenja o prestanku državljanstva Federacije prema čl. 20. i 21. ovoga zakona, moraju se dostaviti Ministarstvu civilnih poslova u roku od 21 dana od dana donošenja rješenja. Ta rješenja stupaju na snagu 60 dana nakon što se dostave Ministarstvu civilnih poslova.

(2) Ako Ministarstvo civilnih poslova utvrdi da rješenje iz stavka (1) ovoga članka nije sukladno sa Zakonom o državljanstvu BiH, predmet se vraća Federalnom ministarstvu na ponovno razmatranje.

(3) Ako nakon ponovnog razmatranja nastane spor između Federalnog ministarstva i Ministarstva civilnih poslova, slučaj se mora odmah uputiti Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine na konačno odlučivanje, u skladu s člankom VI. (3.) Ustava Bosne i Hercegovine.

Članak 37.

(Rok za rješavanje zahtjeva stranke)

(1) Federalno ministarstvo dužno je riješiti zahtjev stranke za stjecanje odnosno prestanak državljanstva najkasnije u roku od 60 dana od dana zaprimanja zahtjeva s potpunom dokumentacijom.

(2) O zahtjevu iz članka 34. stavka (1) ovoga zakona odlučuje se u roku iz stavka (1) ovoga članka i primjerak rješenja dostavlja nadležnom tijelu Brčko Distrikta BiH u roku od 15 dana, a kada se zahtjev odnosi za promjenu entitetskog državljanstva, rješenje se dostavlja i nadležnom tijelu Republike Srpske u istom roku.

Članak 38.

(Nadležnost tijela za odlučivanje po žalbama)

(1) Protiv prvostupanjskih rješenja matične službe općine i grada i rješenja kantonalnog ministarstva koja se donose u skladu s ovim zakonom može se uložiti žalba Federalnom ministarstvu u roku od 15 dana od dana primitka rješenja.

(2) Rješenja Federalnog ministarstva iz članka 33. ovoga zakona i rješenja donesena po žalbi iz stavka (1) ovoga članka konačna su i protiv njih se ne može uložiti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred kantonalnim sudom prema mjestu sjedišta prvostupanjskog tijela.

(3) Matična služba općine i grada i kantonalno ministarstvo iz stavka (1) ovoga članka dužni su postupiti prema rješenju Federalnog ministarstva koje se donese prema stavku (2) ovoga članka.

Članak 39.

(Način upisa državljanstva u matičnu knjigu rođenih)

(1) Državljanstvo Federacije upisuje se u matičnu knjigu rođenih bez donošenja posebnog rješenja kada se utvrdi da osoba ispunjava uvjete za stjecanje državljanstva Federacije prema čl. 5., 6. i 7. ovoga zakona, kada se upis obavlja unutar osnovnog upisa u matičnu knjigu rođenih u skladu s propisima o matičnim knjigama. U ovom slučaju upis državljanstva u matičnu knjigu rođenih ima snagu rješenja.

(2) Kada se državljanstvo Federacije iz stavka (1) ovoga članka upisuje u matičnu knjigu rođenih poslije zaključivanja osnovnog upisa u toj knjizi, taj upis se obavlja na temelju pravomoćnog rješenja nadležnog tijela o naknadnom upisu.

(3) Državljanstvo Federacije koje se rješava prema članku 32. ovoga zakona upisuje se u matičnu knjigu državljana utvrđenu Zakonom o matičnim knjigama na temelju pravomoćnog rješenja kantonalnog ministarstva.

(4) Državljanstvo Federacije koje se stječe naturalizacijom i međunarodnim ugovorom (sporazumom) upisuje se u matičnu knjigu rođenih na temelju pravomoćnog rješenja Federalnog ministarstva koje se donosi prema članku 33. ovoga zakona, a za prestanak državljanstva Federacije iz članka 16. stavka (1) točke b) ovoga zakona upisuje se kada se rješenje o prestanku državljanstva uruči (dostavi) stranci prema članku 25. ovoga zakona.

Članak 40.

(Evidencije državljanstva u općini i gradu)

(1) Evidenciju o državljanstvu Federacije vode nadležne matične službe općine i grada prema stavku (2) ovoga članka.

(2) Evidenciju iz stavka (1) ovoga članka čine podatci o državljanstvu upisani u matičnu knjigu rođenih za državljane Federacije koji su upisani u tu matičnu knjigu koja se vodi na teritoriju Federacije, kao i u matičnu knjigu državljana Federacije za državljanstvo osoba koje su utvrđene Zakonom o matičnim knjigama te državljanstvo upisano u knjigu državljana koja je vođena prema ranijim propisima o državljanstvu na teritoriju Federacije.

Članak 41.

(Evidencija u Federalnom ministarstvu)

Evidenciju o osobama koje su stekle državljanstvo Federacije u skladu s člankom 33. i člankom 47. st. (3) i (4) ovoga zakona, kao i evidenciju o osobama kojima je državljanstvo prestalo u skladu s čl. 20. i 21. ovoga zakona, vodi Federalno ministarstvo u skladu s propisom iz članka 48. ovoga zakona.

VI. DOKAZIVANJE DRŽAVLJANSTVA FEDERACIJE

Članak 42.

(Dokaz za državljanstvo Federacije)

Državljanstvo Federacije dokazuje se na temelju uvjerenja koje se izdaje na obrascu iz članka 44. stavka (1) ovoga zakona, što se odnosi i na državljanstvo Federacije koje je upisano u matičnu knjigu državljana prema Zakonu o matičnim knjigama.

Članak 43.

(Nadležno tijelo za izdavanje uvjerenja o državljanstvu)

(1) Uvjerenje o državljanstvu Federacije izdaje nadležna matična služba općine i grada na sljedeći način:

a) osobama kojima je državljanstvo Bosne i Hercegovine i Federacije upisano u matičnu knjigu rođenih;

b) osobama čija je činjenica državljanstva upisana u knjige državljana koje su vođene prema ranijim propisima na teritoriju Federacije;

c) osobama čije je državljanstvo Federacije upisano u matičnu knjigu državljana Federacije koja je predviđena Zakonom o matičnim knjigama.

(2) U slučaju da nadležno tijelo iz stavka (1) ovoga članka bez osnove odbije izdati uvjerenje o državljanstvu, Federalno ministarstvo ili Ministarstvo civilnih poslova izdaje uvjerenje o državljanstvu osobi o kojoj je riječ na temelju dokumentiranih podataka koje posjeduje Federalno ministarstvo odnosno Ministarstvo civilnih poslova iz svoje nadležnosti.

(3) U slučaju spora između Federalnog ministarstva i nadležnog tijela Republike Srpske i Ministarstva civilnih poslova, predmet se mora uputiti Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine, u skladu s članom VI.3. Ustava Bosne i Hercegovine.

(4) Kada je dokumentacija o državljanstvu nedostupna ili je državljan Federacije ne mogu pribaviti u razumnom roku, nadležno tijelo iz stavka (2) ovoga članka rješenjem će odobriti takvim osobama da ove podatke pribave na drugi način, uključujući i izjave dane od tih osoba ili drugih osoba.

(5) Federalno ministarstvo u pojedinačnim će slučajevima dostaviti Ministarstvu civilnih poslova tražene informacije iz evidencije koje vode tijela iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 44.

(Obrazac uvjerenja o državljanstvu)

(1) Uvjerenje o državljanstvu Bosne i Hercegovine izdaje nadležno tijelo iz članka 40. stavka (1) ovoga zakona na obrascu koji propiše Ministarstvo civilnih poslova, u skladu s člankom 36. Zakona o državljanstvu BiH, a federalni ministar unutarnjih poslova propisuje dodatne zaštitne elemente tog obrasca.

(2) Uvjerenje o državljanstvu Bosne i Hercegovine sadrži i državljanstvo Federacije.

(3) Uvjerenje iz stavka (1) ovoga članka izdaje se na način utvrđen propisima o matičnim knjigama.

VII. NADZOR NAD PROVEDBOM OVOGA ZAKONA

Članak 45.

(Tijelo nadležno za nadzor nad provedbom Zakona)

(1) Nadzor nad provedbom ovoga zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja Federalno ministarstvo.

(2) U okviru upravnog nadzora Federalno ministarstvo ovlašteno je osigurati da matične službe općine i grada i kantonalna ministarstva pravilno primjenjuju ovaj zakon i podzakonske propise u odnosu na pitanja koja su ovim zakonom i podzakonskim propisima stavljena u njihovu nadležnost te u tom cilju ima pravo tražiti od tih tijela potrebne podatke, dokumentaciju, spise i druge akte, a ta su tijela dužna dostaviti te materijale.

(3) Tijela i matične službe iz stavka (2) ovoga članka dužni su postupati prema rješenjima i drugim aktima Federalnog ministarstva koja se donose na temelju ovoga zakona i podzakonskih propisa.

(4) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovoga zakona i podzakonskih propisa u matičnim službama općine i grada provodi kantonalno ministarstvo u skladu s propisom iz stavka (6) ovoga članka.

(5) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovoga zakona i podzakonskih propisa u kantonalnom ministarstvu, a po potrebi i u matičnim službama općine i grada i pritužbama građana, provodi Federalno ministarstvo.

(6) Federalni ministar donijet će propis o sadržaju i načinu provođenja inspekcijskog nadzora iz st. (4) i (5) ovoga članka.

(7) Pri provođenju inspekcijskog nadzora iz st. (4) i (5) ovoga članka inspektori imaju prava i dužnosti utvrđene odredbama Zakona o organizaciji tijela uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 35/05) koje se odnose na inspekcijski nadzor i ovlasti utvrđene propisom iz stavka (6) ovoga članka.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Članak 46.

(Prekršaji za odgovornu osobu u tijelu uprave)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 250,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u matičnoj službi općine i grada i kantonalnom ministarstvu ako:

a) upiše činjenicu državljanstva BiH i državljanstva Federacije u matičnu knjigu rođenih bez zahtjeva stranke ili bez potrebne dokumentacije unutar osnovnog upisa ili bez rješenja o ispravku ili naknadnom upisu prema uvjetima propisanim ovim zakonom i podzakonskim propisima;

b) ne kompletira dokumentaciju za zahtjeve iz članka 34. stavka (3) ovoga zakona;

c) ne postupi prema zahtjevu ili rješenju Federalnog ministarstva iz članka 38. stavka (3) i članka 45. st. (2) i (3) ovoga zakona;

d) ne postupi prema rješenju federalnog i kantonalnog inspektora iz članka 45. st. (4) i (5) ovoga zakona.

(2) Odgovorna osoba iz stavka (1) ovoga članka je osoba koja neposredno rukovodi matičnom službom općine i grada ili državni službenik ili matičar ako nije izvršila obvezu iz svoje nadležnosti, a u kantonalnom ministarstvu osoba koja neposredno rukovodi organizacijskom jedinicom u kojoj se obavljaju poslovi državljanstva iz nadležnosti tog ministarstva ili osoba koja nije izvršila obvezu iz svoje nadležnosti koja se odnosi na državljanstvo.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 47.

(Utvrđivanje i stjecanje državljanstva Federacije za osobe koje su imale prebivalište ili boravište na teritoriju Federacije)

(1) Sve osobe koje su državljani Bosne i Hercegovine u skladu s člankom 37. Zakona o državljanstvu BiH i koje su na dan 6. travnja 1992. imale prebivalište na teritoriju koji sada pripada Federaciji smatraju se državljanima Federacije, osim ako nemaju prebivalište u Republici Srpskoj, što je u skladu s člankom 38. stavak 1. Zakona o državljanstvu BiH.

(2) Sve osobe koje su državljani Bosne i Hercegovine u skladu s člankom 37. Zakona o državljanstvu BiH i koje su na dan stupanja na snagu toga zakona (1.

siječnja 1998.) živjele u inozemstvu smatraju se državljanima Federacije ako su prije 6. travnja 1992. godine imale prebivalište ili boravište na teritoriju koji sada pripada Federaciji, ako se nisu stalno nastanile u Republici Srpskoj ili izabrale državljanstvo Republike Srpske, što je u skladu s člankom 38. stavak 2. Zakona o državljanstvu BiH.

(3) Sve osobe koje su bile državljani bivše SFRJ i koje su se u razdoblju od 6. travnja 1992. godine do dana stupanja na snagu Zakona o državljanstvu BiH (1. siječnja 1998.) stalno nastanile na teritoriju Federacije i koje na tom teritoriju imaju neprekidno prebivalište ili boravište u trajanju od dvije godine nakon stupanja na snagu Zakona o državljanstvu BiH (1. siječnja 1998.), nakon podnošenja zahtjeva dobit će državljanstvo Federacije.

(4) Sve osobe koje su bile državljani bivše SFRJ i koje su se u vremenu između dana stupanja na snagu Zakona o državljanstvu BiH (1. siječnja 1998. i 31. prosinca 2000.) stalno nastanile na teritoriju Federacije i koje na tom teritoriji budu imale neprekidno prebivalište ili boravište u trajanju od tri godine, nakon podnošenja zahtjeva dobit će državljanstvo Federacije.

(5) Prebivalište djece, u smislu odredaba članka 27. ovoga zakona i stavka (1) ovoga članka, koja su bila maloljetna i nisu imala prijavljeno prebivalište utvrđuje se na temelju prebivališta roditelja i drugim dokazima.

Članak 48.

(Ovlast za donošenje propisa)

(1) Federalni ministar unutarnjih poslova donosi propis kojim se uređuju postupak, dokazna sredstva i način upisa državljanstva u matičnu knjigu rođenih i matičnu knjigu državljana, rješavanje zahtjeva za naknadni upis državljanstva u matične knjige i donošenje rješenja u odnosu na stjecanje i prestanak državljanstva i sva druga pitanja koja se odnose na državljanstvo utvrđeno ovim zakonom.

(2) Propisi iz stavka (1) ovoga članka donijet će se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Član 49.

(Način okončanja zahtjeva stranke koji su podneseni do stupanja na snagu ovoga zakona)

Zahtjevi stranaka podneseni do stupanja na snagu ovoga zakona koji nisu okončani nastavit će se i okončati prema odredbama onog zakona koji je povoljniji za stranku.

Članak 50.

(Datum prestanka važenja Zakona)

Danom stupanja na snagu ovoga zakona prestaje važiti Zakon o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ br. 43/01, 22/09, 61/09 i 65/11).

Članak 51.

(Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu sljedećega dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine sadržana je u članku III.1.b) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojim je propisano da su u isključivoj nadležnosti Federacije BiH poslovi državljanstva Federacije, a u vezi s člankom II.A.5. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojim je određeno da se stjecanje i prestanak državljanstva Federacije BiH propisuju federalnim zakonom.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine donijela je po žurnom postupku Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine, koji je objavljen u "Službenom glasniku BiH", broj 87/13 od 11.11.2013. godine.

Zakonom o državljanstvu Bosne i Hercegovine uređeno je pitanje stjecanja i prestanka državljanstva Bosne i Hercegovine, a Zakonom o državljanstvu Federacije BiH uređeno je pitanje stjecanja i prestanka državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine.

Zakonom o državljanstvu Bosne i Hercegovine propisano je da entitetski zakoni o državljanstvu moraju biti usklađeni i harmonizirani s tim zakonom.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine utvrđena su drukčija rješenja (uvjeti) u pogledu stjecanja državljanstva po osnovi naturalizacije te se ukida osnova za prestanak državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine po sili zakona. U rješenjima predviđenim u navedenom zakonu postoji obveza usklađivanja Zakona o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine, što se prije svega odnosi na utvrđivanje uvjeta za stjecanje državljanstva Bosne i Hercegovine odnosno državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine.

Bez donošenja Zakona o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine koji bi bio usuglašen sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine, objavljenom u "Službenom glasniku BiH", broj 87/13 od 11.11.2013. godine, ne postoji mogućnost da Federalno ministarstvo unutarnjih poslova pristupi rješavanju zahtjeva za stjecanje državljanstva Bosne i Hercegovine i državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine koja se istodobno stječu, jer su uvjeti za stjecanje državljanstva Bosne i Hercegovine utvrđeni Zakonom o državljanstvu Bosne i Hercegovine drukčiji od uvjeta za stjecanje državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine utvrđenih Zakonom o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine.

Prijedlog zakona o državljanstvu Federacije BiH u svim bitnim pitanjima predlaže rješenja koja su sadržana u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine, objavljenom u "Službenom glasniku BiH", broj 87/13 od 11.11.2013. godine, s određenim manjim prilagodbama organizaciji vlasti Federacije Bosne i Hercegovine.

Federalno ministarstvo unutarnjih poslova ima 30 zaprimljenih zahtjeva za stjecanje državljanstva Bosne i Hercegovine i državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine i njihov je postupak rješavanja uvjetovan donošenjem Zakona o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine.

Federalno ministarstvo unutarnjih poslova je u 2014. godini pripremlilo Nacrt zakona o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine, koji je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine razmatrala te utvrdila Prijedlog zakona o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine i uputila ga u parlamentarnu proceduru. Zastupnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine je na 32. redovitoj sjednici, održanoj 23. 7.2014. godine, prilikom utvrđivanja dnevnog reda, odlučujući o hitnosti postupka, odbio razmatrati Prijedlog zakona o državljanstvu FBiH po žurnom postupku i vratio ga na razmatranje po redovitom postupku.

Budući da su postojale već tri izmjene i dopune Zakona o državljanstvu Federacije te da bi usklađivanjem sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine trebalo obuhvatiti više od 25 odredaba Zakona o državljanstvu Federacije, ocijenjeno je da je, zbog lakšeg snalaženja i praćenja njegove primjene, prihvatljivije predložiti novi Zakon o državljanstvu Federacije BiH. Također, za ovo se rješenje iz istih razloga opredijelilo i Ministarstvo lokalne uprave i samouprave Republike Srpske kada je u pitanju donošenje Zakona o državljanstvu Republike Srpske, koji isto treba biti usklađen s izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine. Donošenje novih entitetskih zakona o državljanstvu preporuka je i Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine.

III OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Prijedlogom zakona o državljanstvu Federacije BiH uređena su pitanja stjecanja i prestanka državljanstva Federacije BiH. Sva ova pitanja su definirana i sistematizirana u osam poglavlja i svakim poglavljem uređuje se pojedino pitanje u vezi sa stjecanjem i prestankom državljanstva Federacije.

U Poglavlju I. *Osnovne odredbe*, čl. od 1. do 3., utvrđen je predmet Zakona te prava koja uživaju državljani Federacije BiH.

U Poglavlju II. *Stjecanje državljanstva Federacije*, čl. od 4. do 15., uređena su pitanja: osnove za stjecanje državljanstva Federacije, stjecanje državljanstva podrijetlom, stjecanje državljanstva rođenjem na teritoriju Federacije, stjecanje državljanstva posvojenjem, stjecanje državljanstva naturalizacijom, stjecanje državljanstva olakšanom naturalizacijom i stjecanje državljanstva međunarodnim sporazumom.

U Poglavlju III. *Prestanak državljanstva Federacije*, čl. od 16. do 25., uređena su pitanja: osnove za prestanak državljanstva, prestanak državljanstva odricanjem, prestanak državljanstva otpustom, prestanak državljanstva oduzimanjem, prestanak državljanstva međunarodnim sporazumom te datum prestanka državljanstva Federacije.

U Poglavlju IV. Promjena entitetskog državljanstva, čl. 26., 27. i 28., propisana su pitanja: način promjene entitetskog državljanstva te izbor i stjecanje državljanstva Federacije za osobe koje imaju prebivalište u Brčko Distriktu BiH.

U Poglavlju V. *Postupak rješavanja državljanstva Federacije*, čl. od 29. do 41., uređena su pitanja tijela koja odlučuju o stjecanju državljanstva, podnošenja zahtjeva za upis državljanstva u matičnu knjigu rođenih, podnošenja zahtjeva za stjecanje i prestanak državljanstva, dostave rješenja Ministarstvu civilnih poslova BiH, nadležnost tijela za odlučivanje po žalbi te evidencije o državljanstvu.

U Poglavlju VI. *Dokazivanje državljanstva Federacije*, čl. od 42. do 44., propisani su dokaz za državljanstvo Federacije i nadležno tijelo za izdavanje uvjerenja o državljanstvu.

U Poglavlju VII. *Nadzor nad provedbom Zakona*, članak 45., određeno je tijelo nadležno za provedbu zakona.

U Poglavlju VIII. *Kaznene odredbe*, članak 46., utvrđeni su prekršaji te iznos novčane kazne za te prekršaje.

IV USKLAĐENOST PROPISA S EUROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Najznačajni međunarodni dokument koji se odnosi na pitanje državljanstva je Europska konvencija o državljanstvu, koju je Bosna i Hercegovina ratificirala 2008. godine.

Osnove za stjecanje državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine usklađene su s odredbama Europske konvencije o državljanstvu, te su na taj način otklonjeni slučajevi nastanka apatridije u zakonodavstvu Federacije Bosne i Hercegovine.

V PROVEDBENI MEHANIZMI I NAČIN OSIGURANJA POŠTIVANJA PROPISA

Provedbu Zakona osigurat će Federalno ministarstvo putem poslova nadzora. Ti poslovi će se obavljati putem upravnog nadzora, koji se sastoji od davanja stručnih mišljenja, dostavljanja informacija i dr., rješavanja po žalbama na rješenja kantonalnog ministarstva unutarnjih poslova i inspekcijskim nadzorom koji će provoditi federalni inspektori.

VI OPIS KONZULTACIJA VOĐENIH U PROCESU IZRADE PROPISA

Federalno ministarstvo unutarnjih poslova obavilo je konzultacije tijekom izrade Zakona o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine sa svim subjektima koji sudjeluju u njegovoj primjeni: Ministarstvom civilnih poslova BiH, kantonalnim

ministarstvima unutarnjih poslova, općinama i gradovima, Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice, UNHCR-om i organizacijom „Vaša prava“.

Konzultacije su obavljene dostavljanjem Nacrta zakona o državljanstvu Federacije BiH prethodno navedenim tijelima, koji su na njega iznosili pismene primjedbe i sugestije.

Većina primjedaba i sugestija bila je osnovana i ugrađena u tekst Prijedloga zakona.

Ukupno su dane 43 primjedbe i sugestije te je više od 80% tih primjedaba u cijelosti ili djelomično prihvaćeno.

Primjedbe su dala sljedeća tijela:

- 1) Ministarstvo civilnih poslova BiH - 7;
- 2) Grad Bihać - 26;
- 3) Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - 6;
- 4) UNHCR - 1;
- 5) Vaša prava - 3.

Primjedbe koje nisu prihvaćene odnosile su se na sljedeća pitanja:

Ministarstvo civilnih poslova BiH – primjedba se odnosila na članak 31. Zakona, prema kojem je upitno upisivati umrle osobe u matičnu knjigu državljana, jer takvo pravno rješenje ne postoji u Zakonu o državljanstvu BiH.

Ova primjedba nije prihvaćena iz razloga što za neke umrle osobe činjenica državljanstva nikad nije bila ni upisana u matičnu knjigu rođenih ili knjigu državljana. To onemogućava djeci umrle osobe da steknu državljanstvo podrijetlom, a također onemogućava srodnike i nasljednike umrle osobe i druge osobe koje imaju određeni pravni interes da poslije smrti te osobe ostvare određena nasljedna i druga prava utemeljena na zakonu.

Primjedbe Grada Bihaća djelomično su prihvaćene, s tim što su se pojedine primjedbe odnosile na Zakon o državljanstvu Bosne i Hercegovine i rješenja dana u tom zakonu pa, u pravilu, one nisu ni mogle biti prihvaćene, jer se ta pitanja ne mogu uređivati federalnim zakonom.

Grad Bihać imao je primjedbu na članak 31. Zakona, smatrajući kako se može utvrđivati da je neka umrla osoba imala državljanstvo Bosne i Hercegovine, ali da tako utvrđivanje državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine nije u procesnom pravnom smislu materija Zakona o državljanstvu Federacije BiH.

Ova primjedba nije prihvaćena iz razloga što je upravo Zakon o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine i procesni i materijalni propis kojim se propisuju

način i postupak stjecanja državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine, a stjecanje državljanstva podrijetlom je osnovni način stjecanja državljanstva.

Primjedba na članak 30. stavak (5) Zakona ticala se upućivanja na primjenu Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine – pročišćeni tekst („Službeni list RBiH“, broj 30/96) i Naputka o naknadnom upisu u matičnu knjigu rođenih koji su stekli državljanstvo RBiH, smatrajući da se u Zakonu ne može upućivati na primjenu podzakonskog propisa koji je donijelo drugo tijelo uprave na drugoj razini vlasti i koji se odnosi na slučajeve iz vremena važenja Zakona o državljanstvu RBiH („Službeni list RBiH“, br. 18/92, 11/93, 27/93, 13/94, 15/94, 26/96 i 30/96).

Ova primjedba nije prihvaćena jer je pitanje upisa državljanstva Bosne i Hercegovine u matičnu knjigu rođenih osoba rođenih prije 1. 1. 1998. godine, u skladu sa Zakonom o državljanstvu RBiH („Službeni list RBiH“, br. 18/92, 11/93, 27/93, 13/94, 15/94, 26/96 i 30/96) i Naputkom o naknadnom upisu u matičnu knjigu rođenih koji su stekli državljanstvo RBiH u skladu sa Zakonom o državljanstvu RBiH („Službene novine BiH“, br. 27/00 i 57/09) u nadležnosti općinskih/gradskih službi za matične knjige, što je izričito propisano tim naputkom. Nadležno tijelo za rješavanje je, prema donesenom naputku, općinska odnosno gradska služba za matične knjige.

Također, navodimo da, prilikom izrade propisa, postoji obveza pozivanja na propis u kojem su neka pitanja riješena tim propisom, što je u konkretnom slučaju učinjeno pozivanjem na Naputak.

Primjedba na članak 35. Zakona ticala se riječi: „i podzakonskim propisima donesenim na temelju ovoga zakona“, za koje je predloženo brisanje jer, prema mišljenju grada Bihać, samo se zakonom može isključiti primjena Zakona o upravnom postupku u konkretnim pitanjima – nije prihvaćena.

Ova primjedba nije prihvaćena jer podzakonskim propisom koji treba donijeti na temelju članka 48. Zakona uredit će se postupak, dokazna sredstva i način upisa državljanstva u matičnu knjigu rođenih i matičnu knjigu državljana, rješavanje zahtjeva za naknadni upis državljanstva u matične knjige i donošenje rješenja u odnosu na stjecanje i prestanak državljanstva. Pitanja koja će se regulirati navedenim propisom jesu pitanja koja se uređuju podzakonskim aktom, a ne zakonom. Odnosno zakonom se utvrđuje nadležnost i uvjeti za stjecanje određenog prava, a sam postupak ostvarivanja tog prava pobliže se razrađuje podzakonskim propisom. S obzirom na to da je Nacrtom zakona izričito navedeno da će se postupak i donošenje rješenja o stjecanju i prestanku državljanstva Federacije urediti podzakonskim propisom, trebalo i u članku 35. Zakona izuzeti primjenu odredaba Zakona o upravnom postupku u odnosu na pitanja koja budu uređena podzakonskim propisom iz članka 48. ovoga zakona.

Predloženo je brisanje stavka (3) u članku 38. Zakona kao suvišnog i nejasnog, jer su ovlasti i odnos drugostupanjskog tijela kao žalbenog tijela prema prvostupanjskom tijelu uređeni odredbama članka 239. stavak (2) i 240. stavak (1)

Zakona o upravnom postupku te se na predloženi način derogira načelo samostalnosti iz članka 10. Zakona o upravnom postupku.

Ova primjedba nije prihvaćena jer se odredbom članka 38. stavak (3) Zakona utvrđuje obveza općinske i gradske službe za matične knjige i kantonalnog ministarstva unutarnjih poslova da postupaju prema rješenjima koja donosi Federalno ministarstvo i za provođenje navedene odredbe utvrđeni su prekršaj i novčana kazna u članku 46. Zakona. Na taj način su osigurani mehanizmi za provođenje rješenja Federalnog ministarstva koja budu donesena na temelju Zakona o državljanstvu Federacije BiH.

Primjedba na članak 39. stavak (1) Zakona ticala se riječi: "U ovom slučaju upis državljanstva u matičnu knjigu rođenih ima snagu rješenja", jer neposredan upis jedne činjenice, zakonom propisan, ne može imati pravnu snagu upravnog akta.

Ova primjedba nije prihvaćena. Ovdje se pošlo od općeg načela uvrđenog Zakonom o upravnom postupku da se pojedina pitanja koja su utvrđena Zakonom o upravnom postupku mogu, ako postoji potreba, dukčije urediti drugim zakonom (*lex specialis*) kojim se propisuje određeno upravno područje. U konkretnom je slučaju to načelo primijenjeno u članku 39. stavak (1) Zakona, u kojem je dodana rečenica: "U ovom slučaju upis državljanstva u matičnu knjigu rođenih ima snagu rješenja." Upisom činjenice državljanstva u matičnu knjigu rođenih odlučeno je o pravu građanina na stjecanje državljanstva Federacije BiH i taj upis ima snagu rješenja, što se prema Zakonu o upravnom postupku provodi rješenjem.

Zakonom o upravnom postupku jasno je utvrđeno da u svim slučajevima kada je o pravu građanina odlučeno i nekim drugim aktom (nije doneseno rješenje), smatra se da se radi o upravnom aktu te primjedba nije prihvaćena.

U praksi se javilo pitanje može li se mijenjati, brisati i dr. upis državljanstva u matične knjige rođenih koji je obavljen prema zahtjevu stranke bez donošenja rješenja, te je trebalo zakonom jasno odrediti značenje tog upisa koji, prema Zakonu o upravnom postupku, ima snagu rješenja, jer je riješeno o upravnoj stvari, a to je stjecanje državljanstva.

VII FINACIJSKA SREDSTVA

Za provedbu ovoga zakona potrebno je u proračunu Federacije Bosne i Hercegovine osigurati novčana sredstva za plaće državnih službenika koji rade na rješavanju zahtjeva za stjecanje i prestanak državljanstva (ukupno sedam izvršitelja), a ta sredstva su već utvrđena i planirana proračunom Federacije Bosne i Hercegovine. Nisu potrebna druga novčana sredstva za provedbu Zakona o državljanstvu Federacije BiH.

